

Komentář Odborného panelu (WOS)

FODR: 5.6 Political Sciences

Komentář vypracoval: doc. PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil. Ph.D.

Datum zpracování: 31. srpna 2023

Summary

The research field of FORD 5.6 Political Science continues to lack in the international comparison of production of excellent bibliometric results. Even the most productive research institutions in the field in terms of excellent results, Charles University and Masaryk University, remain under the EU15 benchmark. Like other social sciences, Political Science is adversely affected by limited institutional and research project support as much as the path dependency of erstwhile ideologically conditioned paradigms and norms according to which research is conducted. A bibliometric analysis is a relevant instrument for evaluation of the field, even if it illuminates only certain segments of research organisations' outputs. It confirms the progressive internationalisation of the field in terms of the overall production of Web of Science listed publications and a relative shift from Q4 (36 % share of overall national production of these publications, compared to 69 % in 2016) to the neighbouring quartiles. However, the production in D1, Q1 and Q2 remains below international benchmarks. Moreover, a not insignificant part of the research community still does not publish in WOS despite presence of relevant WOS journals in the field. The robust presence of outcomes in Q4 can be explained by a presence of a Czech journal listed in Web of Science, Politická ekonomie, in this FORD. However, it is a disciplinary journal only notionally since it consistently publishes almost no research related to FORD 5.6 despite accounting for 22 % of the field's nominal outcomes in the bibliometric analysis. This is one obvious, and recurrent limitation of the bibliometric analysis. The other is a major incongruence between the results achieved by VŠE according to the parts of analysis based on WOS and RIV data. These limitations are explained in detail below, and best effort is made to bracket them to illuminate and comment on the remaining relevant parts of the analysis.

I. Část – Popis situace v oboru

1) Publikační specifika oboru

- i. Jak podstatné jsou publikační výstupy v tomto oboru? Do jaké míry o situaci základního výzkumu v daném oboru v ČR (ne)vypovídá předložená bibliometrická zpráva na základě publikací WoS? Na základě vlastní zkušenosti případně uveďte, zda se význam či přístup k publikování ve WoS časopisech v ČR liší od praxe v oboru v zemích EU15? V případě výraznějších rozdílů je popište a uveďte pravděpodobné příčiny.*
- ii. Jak významnou roli v oboru hrají sborníkové publikace (WoS Proceedings)? Na základě vlastní zkušenosti případně uveďte, zda se praxe publikování ve sbornících v daném oboru v ČR liší od zemí EU15. V případě výraznějších rozdílů je popište a uveďte pravděpodobné příčiny.*

V oboru vznikají vynikající, mezinárodně uznávané **publikační výstupy**, které jsou napojeny a rozvíjejí oborové diskuse a jsou přínosem k mezinárodnímu poznání. Jejich počet zůstává ve srovnání s centry globální disciplíny v USA a Spojeném království relativně i absolutně nižší. Zároveň bibliometrická analýza odhaluje pokračující internacionalizaci oboru. Ve WOS bylo v roce 2021 přihlášeno nejvíce výsledků *per annum* celkem ($n = 178$, pětiletý průměr = 111) i ve všech jednotlivých kvartilech. (Počet časopisů zůstává přibližně stejný.) Lze předpokládat, že Metodika 17+ a pobídková struktura, kterou vytváří, tento trend k internacionalizaci posiluje – zejména významem, který v hodnocení přikládá právě publikacím ve WOS. Současně je třeba zmínit, že v globálních centrech disciplíny vzniká i značný počet kvalitních knižních monografií. V prostředí českého oboru jsou monografie publikované v zahraničních nakladatelstvích považovány za nejvíce prestižní stále spíše výjimkou (Yale University Press, Edinburgh University Press), byť počet monografií publikovaných v renomovaných nakladatelstvích jako Routledge, Palgrave Macmillan nebo Springer roste.

Z perspektivy univerzálního poznání a cíle výzkumu k tomuto poznání smysluplně přispívat je **pokračující internacionalizace** nepochybně **pozitivní trend**. Zároveň nelze přehlížet i její problematické dopady, především odvázní oborového výzkumu od společenské reality, do které je zapuštěn a ve které musí legitimizovat svou působnost. Internacionalizace totiž znamená mj. nejen zvnitřnění pravidel diskursu a osvojení relevantních metod jako předpokladů dosažení vynikajícího publikačního výstupu, ale i např. kladení výzkumných otázek, které jsou relevantní z pozice center disciplíny. To má dopad na lokálně situované vnímání společenské relevance.

Bibliometrická analýza je pro obor obecně **relevantním nástrojem hodnocení**.¹ Nasvědčuje zároveň pouze určitý výsek výzkumné činnosti oboru v ČR, který se navzdory rostoucímu objemu výsledků ve WOS nadále odehrává z nemalé části mimo zorné pole bibliometrie. Data zpracovaná na základě RIV včetně těch, které postihují počet autorů publikujících ve WOS /

---

¹ Příloha č. 3 odhaluje, že např. část výsledků v časopisech vedených v D1 byla výzkumnými organizacemi vykázána na základě toho, že jim předcházelo krátkodobější působení autora / jednoho z autorů jako postdoktorského nebo hostujícího výzkumného pracovníka. Nejedná se o rozsáhlý jev a bibliometrická data tak lze (obecně) považovat za spolehlivý zdroj zachycení stavu části oboru; je ale třeba brát je s určitou nutnou rezervou.

autorů v oboru celkem nelze z důvodů popsaných níže (sekce 3) považovat za zcela spolehlivá; ze subjektivního pohledu nicméně skutečně zachycují obecně stav, kdy nemalá část výzkumných pracovníků/-ic v oboru stále svými výstupy do WOS nevstupuje.

Tato skutečnost představuje určitý korektiv trendu internacionalizace a přibližování publikační kultury západním standardům. Na jedné straně roste počet publikací ve WOS, do databáze pronikají národní oborové časopisy jako *Politologický časopis*, *Mezinárodní vztahy* nebo *Perspectives* (všechny zařazeny do ESCI, popř., v nedávné době nepokryvané touto bibliometrickou analýzou i *core collection*),² jejichž standardním publikačním jazykem je angličtina.³ Na druhé straně stav, kdy nemalá část autorů v národním oboru nepublikuje bibliometrizovatelné výstupy není v západní akademii běžná, přinejmenším s výjimkou větších neanglofonních komunikačních prostorů (Německo, Francie, Polsko).

Do budoucna bude pro relevanci bibliometrickou analýzy výzvou osvojování principů **open science**, které se prosazují v západní akademii. Přihlašování k nim na jedné straně bude v souladu s trendem internacionalizace výzkumu. Na druhé straně bude vznikat rostoucí počet kvalitních výsledků, které bibliometrická analýza nezachytí a její výpovědní hodnota pro obor tím bude umenšena. Zároveň se tento trend může negativně projevit v bibliometrickém hodnocení výzkumných organizací a vytvářet rozpor mezi mezinárodními standardy a Metodikou 17+ v jejím současném nastavení. Tento rozpor bude pravděpodobně umocňován očekávaným tlakem na rozpočty výzkumných institucí a grantových agentur, které nemusejí být ochotny hradit vysoké poplatky za *open access* nakladatelstvím špičkových časopisů ve WOS, přičemž alternativou pro autory kvalitních výsledků socializovaných do mezinárodní akademické komunity (a internalizujících její normy) se mohou o to víc stávat nebibliometrizovaná, ale v této komunitě ceněná média.

Počet článků ve **sbornících** ve srovnání s články ve WOS je poměrně vysoký (47 %, Tabulka č. 9). Význam těchto publikací ve srovnání s odbornými časopisy je přitom mezinárodně výrazně nižší. Ve srovnání s šesti referenčními zeměmi, které nabízí doplňující materiály k bibliometrické analýze, je vyšší poměr sborníkových příspěvků proti článkům pouze na Slovensku; v ostatních referenčních státech jsou sborníkové publikace v oboru zastoupeny zanedbatelně. Bez dalších dat nelze tuto anomálii zdánlivě protichůdnou k internacionalizačnímu trendu vysvětlit. Z části může jít o nižší náročnost publikace ve sbornících, která zároveň nese (nominální) prestiž spojenou s publikováním ve WOS – a jde potom o přežívající relikty kultury kafemlejnku.

---

² Emerging Sources Citation Index (ESCI) je součástí Web of Science, časopisy zde řazené ale nemají přiřazen AIS a nejsou zahrnuty v této bibliometrické analýze.

³ K diskusi o disciplinární roli času *Mezinárodní vztahy* / *Czech Journal of International Relations* viz zvláštní sekce posledního čísla v českém jazyce, roč. 57 (4).

2) Oborový překryv

- i. ***Dochází v daném oboru FORD k významným překryvům s jinými obory FORD, zejména u článků v pásmech D1 (případně Q1)? Jaké jsou příčiny a do kterých oborů tyto výsledky spíše patří? [nutno projít seznam článků Priloha_3_vysledky_XX_FORD.xlsx]?***
- ii. ***Existují v rámci FORD oboru WoS kategorie (obory), které mají výrazný podíl na dané FORD kategorii co do produkce publikací v D1/Q1 [Graf 7]? Komentujte a případně vysvětlete.***

Stran **překryvů** lze konstatovat, že celkem 36 % (n = 5) výsledků v D1 je kategorizována nejméně v jednom dalším FORD. Nejvíce (3) je zastoupen Economics and Business, následuje Psychology (2) a Media and Communication (1). V Q1 jako celku je překryv s nejméně jedním dalším FORD už 57 % (n = 37). Nejvíce výstupů je zařazeno ještě v Social and Economic Geography (14), Economics and Business (9) a Sociology (7). Bez srovnání s jinými oborovými skupinami není možné jednoznačně určit, o jak významný překryv se jedná. Struktura překryvů není obecně překvapivá. U velmi malého počtu článků v Q1 (n = 6) se podle názvu (Příloha č. 3) zdá, že svým zaměřením se nacházejí zcela mimo FORD 5.6. Tyto články se zdají spadat jednoznačněji do oborů Sociology a Social and Economic Geography.

Produkce D1 a Q1 je poměrně výrazně **rozvrstvena** podle WOS kategorií. V D1 dosahuje Political Science 70 %, International Relations 25 % a Public Administration 5 %. (Je třeba vzít v úvahu celkové nízké n = 20 pro celý FORD 5.6.) V Q1 dosahuje Political Science podílu 67 %, International Relations 16 % a Public Administration 17 % (Graf č. 7). Mezi Political Science a International Relations je významný překryv, kdy pouze jeden výsledek D1 / Q1 ve WOS kategorii International Relations není současně řazen ke kategorii Political Science. To nepochybně souvisí s tím, že International Relations jsou tradičně chápány jako podobor Political Science. U Public Administration je s Political Science překryv nižší (28 %), *všechny* výstupy Public Administration jsou přitom nicméně přiřazeny ještě nejméně jedné WOS kategorii (viz příloha č. 3).

3) Velikost oboru na základě počtu autorů a autorek výsledků

- i. ***Komentujte personální velikost oboru (počet autorů a autorek působících v oboru v ČR) s dalšími obory oborové skupiny [Graf 10 dle RIV].***

Podíl autorů/-ek v oboru publikujících ve WOS, resp. majících zde za dané období (2017-2021) alespoň jednu publikaci, který podle Grafu č. 10 činí 40 %, se subjektivně jeví jako pravděpodobný. Část bibliometrické zprávy zpracovanou na základě dat z RIV včetně tohoto grafu nicméně, stejně jako loni, **nelze považovat za vypovídající spolehlivě o celkovém stavu oboru a činit tak na jejím základě závěry.**

Problémem, vysvětleným podrobně již v komentáři k loňské bibliometrické analýze, je identifikace autorů/-ek dominantně působících v oboru na **Vysoké škole ekonomické v Praze (VŠE)**, která by podle údajů v Grafech č. 10 a 11 měla být domácím pracovištěm 40 % všech autorů/-ek dominantně publikujících v národním oboru. To je vysoce nepravděpodobné a patrně je důsledkem specifického způsobu vykazování výsledků do RIV na VŠE, popř. její součásti (Fakulta mezinárodních vztahů), kdy výsledky těchto autorů/-ek jsou zadávány jako politologické (resp. spadající do podoborů politologie), přestože ve skutečnosti obsahem patří do jiných oborů – a tito autoři jsou potom vedeni jako publikující dominantně v oboru politologie. Ve výsledku to potom znamená, že FORD 5.6, který se podle Grafu č. 10 svou velikostí měřenou počtem autorů/-ek řadí do horní poloviny společenských věd, **bude ve skutečnosti menší a spadat spíš do druhé poloviny.**

Specifickou povahu vykazování výsledků VŠE nasvědčuje významný rozpor mezi oběma částmi bibliometrické zprávy v klíčovém parametru, kdy např. podle dat čerpajících z RIV vzniklo na VŠE 50 % všech oborových publikací v D1 (12 a). Podle dat z WOS nevykázala nicméně takovou publikaci *ani jednu* (5 a). V Q1 potom podle dat z RIV autoři/-ky spojení s VŠE napsali 31 % výstupů (12 b); podle dat z WOS jde ale jen o 3, tj. necelých 5 % (5 b).⁴ Podle Grafu č. 11 dosáhl počet autorů/-ek VŠE s alespoň jednou publikací ve WOS $n = 268$. Podle dat ze samotné WOS zde ale VŠE dosáhla pouze 91 výsledků (podíl na oboru = 17 %, Tabulka č. 6).

Rozdíl přitom nevytvářejí, nemohou vytvářet sborníkové publikace nebo publikace bez AIS.⁵ Další možné vysvětlení, velkým zastoupením publikací ve spolupráci autorů působících na VŠE, vylučuje Příloha č. 3. Patrně nejpravděpodobnější, popř. dominantní příčina proto spočívá ve způsobu vykazování výsledků na straně VŠE, která zřejmě u vysokého počtu publikací indexovaných ve WOS uvádí jako jejich obor Political Science, přestože vycházejí v časopisech, které podle WOS do tohoto oboru nespádají.

Vzhledem ke způsobu určování dominantního oboru autora/-ky a následné oborové klasifikaci jeho výsledků v RIV není vyloučeno, že k určitému zkreslení nedochází i u jiných výzkumných organizací. Nikde ale není tak rozsáhlé a – vzhledem k systematickému rozměru problému – nebude mít podobný dopad na obraz, který o oboru jako celku tato část bibliometrické analýzy předkládá.⁶

---

⁴ Zde uvedené domnělé počty výsledků v pásmech D1 a Q1 podle dat čerpajících z RIV mají zdroj v doplňkové tabulce poskytnuté pro zpracování Sekce 11.

⁵ Zdrojová tabulka pro Graf 11 zahrnuje pouze články rozdělené do kvartilů, včetně zásadních rozdílů v hodnotách D1 nebo Q1 mezi daty z WOS a RIV popsány výše. Podle přílohy č. 5 vykázala VŠE jen 52 z celkového počtu 517 sborníků, s celkem 90 neunikátními autory (včetně nedomácích).

⁶ Příkladem drobnějšího zkreslení je Univerzita Pardubice. Podle Grafu 11 publikovalo ve WOS celých 81 % ($n = 26$) jejích autorů. Srovnání s Přílohou č. 3 nicméně odhaluje, že Univerzita Pardubice má ve WOS pouze 3 záznamy s celkem 7 autory (z nichž nejméně jeden navíc není zcela jistě autorem domácím). Tyto hodnoty pravděpodobněji odrážejí skutečnost, že Univerzita Pardubice nemá vlastní politologické pracoviště.

4) Profil publikačního výkonu oboru (WoS)

- i. **Popište profil publikačního výkonu oboru v ČR ve srovnání s průměrem zemí EU15 a světem [Graf 3]. Uveďte možná vysvětlení podstatných rozdílů (např. zda v oboru v Česku a na Slovensku vychází větší počet WoS časopisů, kde čeští autoři a autorky intenzivně publikují) [viz seznam článků Priloha_3_vysledky_X.X_FORD.xlsx].**
- ii. **Popište vývoj v posledních letech a komentujte možné příčiny případných trendů ve změnách profilu [Graf 1c].**

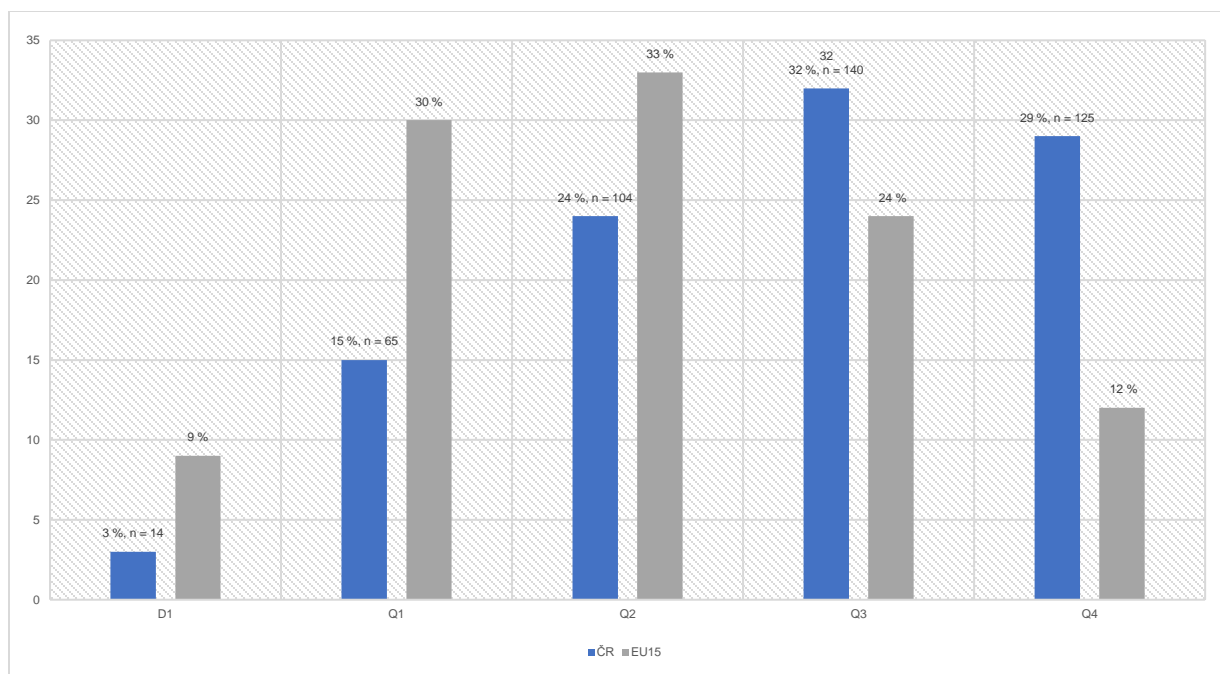
Publikační profil oboru nevykazuje v posledních letech ve srovnání s EU15 výrazné změny. Znatelně menší % publikací národního oboru se nachází v D1, Q1 a Q2. Téměř shodné % publikací je zařazeno do Q3 a výrazně vyšší podíl (44 %, proti 12 % v EU 15) se nalézá v Q4.

Meziroční srovnání nicméně ukazuje **trend poklesu % v Q4**. V roce 2016 sem bylo řazeno 69 %, v roce 2020 už jen 43 % a v roce 2021 to bylo 37 %. Poměry v D1 a Q1 zůstávají přibližně stejné, zastoupení Q2 roste mírně a Q3 výrazněji. Při víceméně setrvalém nárůstu každoročně vykazovaných článků tak sledujeme relativně lineární posun % výsledků v pásmu Q4 k nejbližším vyšším kvartilům.

V tomto posunu přitom nehraje roli zařazení nominálně jediného českého / slovenského časopisu v oboru, *Politické ekonomie*, která zůstává konstantně řazena v Q4. *Politická ekonomie* má přitom na profil oboru významný dopad (vzhledem k $n = 121$, tj. 22 % celého souboru bibliometrizovatelných položek v oboru a 49 % z Q4), navzdory tomu, jak upozorňovaly minulé komentáře k bibliometrickým zprávám, že přes svou kategorizaci ve WOS z hlediska obsahu **oborovým časopisem není** – články, které by bylo možné označit za politologické, zde až na zcela ojedinělé výjimky soudě podle titulů vedených v Příloze č. 3 prakticky nevycházejí.

Z hlediska norem publikační praxe je v souvislosti s *Politickou ekonomikou* dále pozoruhodné, že celých 80 % článků v tomto časopisu ($n = 73$) má nejméně jednu afiliaci k vydavateli časopisu. (Tento podíl navíc od loňského roku vzrostl o více než 10 %.)

Pokud oborový profil od výsledků v *Politické ekonomii* očistíme – nikoliv na základě hodnocení kvality časopisu a článků, které v něm vycházejí, ale výhradně ve snaze získat přesnější obraz o stavu FORD 5.6 –, dojde k jeho **určitému zploštění**:

Bibliometrický profil oboru očištěný o články v Politické ekonomii (vlastní úprava grafu 1a podle dat Přílohy č. 3)

V tuto chvíli se oborová produkce bibliometrizovatelných výsledků snižuje o 22 % (na $n = 434$). To je o 10 % méně než u dat v minulé bibliometrické analýze a rostoucí celkový počet výsledků tak alespoň snižuje citlivost analýzy k zařazení *Politické ekonomie* jako neoborového časopisu.

5) Publikační výkon oboru (Web of Science)

- i. **Srovnajte velikost publikačního výkonu oboru (počet článků WoS) ČR vůči průměru zemí EU15 (při zohlednění populačních velikostí). Popište možné příčiny výraznějších rozdílů [Graf 4]. Pozornost věnujte zejména pásmům D1 a Q1.**
- ii. **Popište vývoj publikačního výkonu oboru v posledních letech a možné příčiny trendů [Graf 1b]. Pozornost věnujte zejména pásmům D1 a Q1. Do jaké míry mohlo změny v čase ovlivnit zařazování či vyřazování časopisů z databáze WoS [viz seznam časopisů v oboru Příloha 2_casopisy_X.X_FORD.xlsx]?**

Celkový poměr výsledků ve WOS proti EU15 (2.46 %, Graf č. 4) víceméně odpovídá podílu počtu obyvatel (2.59 %) a FTE (2.29 %). Výrazně ho nemění ani odečtení výsledků v *Politické ekonomii*, po kterém činí 1.92 %. Zatímco v celkovém objemu bibliometrizovatelné produkce přepočtené na počet obyvatel a FTE tak český obor zaostává pouze mírně, znatelné rozdíly jsou v poměrném zastoupení **jednotlivých pásem**. Poměrně výrazně méně výsledků se tak nachází v D1 (33 % průměru EU15), Q1 (40 % průměru EU15) a Q2 (58 % průměru EU15); zhruba stejný

je podíl v Q3 a výrazně vyšší je poměr produkce v Q4. (Při odečtení *Politické ekonomie* bude ovšem poměr produkce v Q4 vyšší nikoliv čtyřnásobně, ale jen dvounásobně.)

Na trvání tohoto stavu se podepisuje několik skutečností. Politologie je v českých podmínkách stále poměrně **mladou společenskovědní disciplínou**. Rozvoj oboru brzdí, podobně jako u jiných společenských věd, **omezená institucionální a účelová podpora**; stejně jako **path dependency v dobách minulých ideologicky podmíněného paradigmatu a norem výzkumu**, projevující se mj. vyšším negativním dopadem systémových pobídek bývalého kafemlejnu. Z hlediska **makrostruktury** se obor rozvíjí na semiperiferii globální politologie. Na její pole domácí autoři/-ky vstupují znevýhodnění nižší centralitou svých institucí a menším kulturním kapitálem. Jejich situovanost zároveň není determinující a pokračující internacionalizace oboru se zdá promítat jednak do rostoucího celkového počtu výsledků ve WOS – publikační výkon v roce 2021 vzrostl meziročně o 84 % (počet oborových časopisů zůstává přitom víceméně stálý, viz Příloha č. 2) a i celková trajektorie za hodnotící období je růstová –, a přesunu % výsledků z pásma Q4 do Q3. Zároveň podíl výsledků v horních pásmech D1 a Q1, absolutně i v přepočtu na počet obyvatel a FTE k EU15 zůstává konstantně výrazně nižší.

6) Korespondující, první, druhý a další autoři/autorky v oboru

- i. ***Má v oboru význam pořadí autorů a institut korespondujícího (reprint) autora? Pokud ano, pokračujte dalšími body i. a ii.***
- ii. ***Je v oboru adekvátní zastoupení výsledků s významnějším autorstvím z českých VO (první autor, korespondenční autor), zejména v pásmech D1 a Q1? [Grafy 2a,b a seznam článků Priloha_3_vysledky_X.X_FORD.xlsx]***
- iii. ***Můžete výsledky s významnými autory z českých VO blíže charakterizovat? [viz seznam článků Priloha_3_vysledky_X.X_FORD.xlsx]***

Význam **reprintu** v oboru je nízký. Za rozhodující se považuje spíše **pořadí autorů**. V tomto ohledu zhruba **polovina výsledků v D1 a dvě třetiny výsledků v Q1 jako celku mají prvního autora působícího v české výzkumné instituci** (Příloha č. 3). Platí tedy, že autoři z českých institucí se běžně stávají i prvními autory výsledků v těchto pásmech. Jiný vzorec výsledků s prvními autory/-kami z ČR, potažmo zahraničí není v těchto pásmech bezprostředně sledovatelný.

7) Velké autorské kolaborace

- i. *Jaké je v oboru zastoupení výsledků vytvořených ve velkých autorských kolaboracích [Grafy 2a,b]? Věnujte přednostně pozornost pásmům D1 a Q1.*
- ii. *Jaký je podle vašeho názoru autorský přínos domácích institucí k takovým výsledkům v kategoriích D1 a Q1? Komentujte a případně vysvětlete. [viz seznam článků Priloha_3_vysledky_X.X_FORD.xlsx]*

Zastoupení výsledků vytvořených ve spolupráci 30+ autorů je zanedbatelné, což plně odpovídá oborovým zvyklostem. Ve sledovaném období se jedná o **dva výsledky**, oba řazené do pásma Q1. V obou případech nemají výsledky prvního autora v ČR. U článku v časopisu *Journal of European Public Policy* lze usuzovat, že domácí instituce se na výsledku podílely spíše jako poskytovatelé dat k zpracování. U článku v *Political Psychology* není role zřejmá – jedna autorka z celkového počtu 41 uvádí jako druhou afiliaci AV ČR.

8) Mezinárodní spolupráce a domácí „know-how“

- i. *Charakterizujte rozsah mezinárodní spolupráce, specificky se zaměřte na výsledky klasifikované jako D1 a Q1 [Grafy 2a,b].*
- ii. *Můžete tyto výsledky nějak blíže charakterizovat? Do jaké míry lze považovat výsledky klasifikované jako D1 a Q1 za domácí „know-how? Je tento podíl podle vašeho názoru v souladu s praxí a výkony v zahraničí? Komentujte a případně vysvětlete. [viz seznam článků Priloha_3_vysledky_X.X_FORD.xlsx]*

Z celkového počtu výsledků bylo 28 % vytvořeno v **mezinárodní spolupráci**. Tento poměr subjektivně odpovídá situaci oboru na semiperiferii globální disciplíny (v jejíchž centrech bude nižší). Nejvyšší % spolupráce je u výsledků v D1 (79 %) a Q1 jako celku (49 %), potom klesá až k 15 % v Q4. (V absolutních hodnotách je nicméně počet výsledků ve spolupráci v Q1 a Q4 obdobný.) I toto rozložení se zdá být z hlediska situace oboru předvídatelné. Do míry zahraničního spoluautorství se zároveň propisují i oborové zvyklosti, kdy výsledky mají zpravidla méně autorů/-ek než například v přírodních vědách. Podle Přílohy č. 3 má 90 % výsledků 3 autory nebo méně (44 % jediného autora, 34 % dva autory a 13 % tři autory), median počtu autorů = 2.

Výsledky v D1 a Q1 **nelze obecně považovat za domácí know how**. Spíše odráží internacionalizaci špičky domácího oboru (i s jejím problematickým rozměrem stran lokálně situované společenské relevance, viz výše) a nenesou zřetelné rysy lokálně situované vědy. Pouze 2 výsledky v D1 (14 %) se zdají podle názvu tematicky obsahovat místní, popř. středoevropské reálie, které obecně pro špičkové časopisy vydávané v globálních centrech disciplíny představují méně zajímavou empirickou materii pro případové studie.

II. Část – Výzkumné organizace v oboru

9) Personální velikost VO

- i. Na základě dat z RIV [Graf 11] okomentujte seznam deseti identifikovaných největších VO v oboru. Součástí komentáře může být i Vaše povědomí o tom, že některá VO pravděpodobně chybí nebo naopak přebývá.*
- ii. Na základě dat z RIV [Graf 11] popište, jaké podíly autorů těchto VO publikují ve WoS a uveďte, zda tyto podíly odpovídají zvyklostem v oboru. Dochází u některých VO k neobvykle nízkému nebo vysokému podílu publikací ve WoS?*
- iii. Pokud jsou údaje dostupné, uveďte na základě oborových kapacit (zdroj: Excel oborové kapacity VO), které z těchto VO se hlásí primárně k (1) aplikovanému výzkumu, (2) základnímu výzkumu, (3) mixu obojího.*

Podle části bibliometrické zprávy založené na datech z RIV je z hlediska **personálních kapacit** nejvýznamnější institucí v oboru VŠE (n = 581), která má více než dvojnásobek autorů/-ek publikujících v RIV ve srovnání s Masarykovou univerzitou (n = 283) a Univerzitou Karlovou (n = 243). Tento údaj je však zkreslující a z výše popsaných patrných příčin (viz Sekce 3) neodpovídá skutečnosti. Problémem přitom není samotná konkrétní výzkumná organizace, resp. kvalita a výkon jejího výzkumu, pouze způsob vykazování výsledků (resp. pravděpodobné *en bloc* přiřazování i nepolitologických výsledků jako politologických), který vyžaduje uzávorkování dílčích sekcí bibliometrické zprávy pro FORD 5.6 Political Science v části, která čerpá z dat RIV – zejména stran velikosti VŠE, potažmo oboru jako celku (vzhledem k vysokému, avšak pouze domnělému počtu autorů/-ek z této organizace); a zastoupení VŠE mezi výsledky v horních pásmech WOS v druhé části zprávy, které se zásadně rozchází s údaji ze samotné WOS. Po tomto uzávorkování vypovídá i druhá část zprávy vycházející z dat RIV o národním oboru zajímavé skutečnosti. Pokud ve srovnání personální velikosti výzkumných organizací ponecháme **VŠE stranou, pořadí velikosti rámcově odpovídá očekáváním.**

Podíly autorů jednotlivých institucí publikujících ve WOS, resp. majících ve sledovaném období ve WOS alespoň jednu publikaci, jsou **obecně podobné**. Vyššího než průměrného podílu autorů/-ek dosahuje Ústav mezinárodních vztahů, nižšího naopak Metropolitní univerzita.

Jak je uvedeno výše (Sekce 1), **podíl autorů/-ek na domácích pracovištích oboru publikujících ve WOS je patrně nižší než v západních centrech disciplíny**, přinejmenším s výjimkou větších neanglofonních států jako je Německo nebo Francie, které disponují národními časopisy plnicími pro obor funkci prostoru pro publikaci a diskusi výsledků, aniž by nutně byly indexovány ve WOS.

Instituce v oboru své **zaměření na základní nebo aplikovaný výzkum** nereportovaly (viz doplňující .xls). Jedinou významnou institucí v oboru se srovnatelným důrazem na základní a aplikovaný výzkum je Ústav mezinárodních vztahů. U ostatních institucí převažuje výrazně základní výzkum, byť u velkých výzkumných univerzit jako je Masarykova univerzita a Univerzita Karlova je aplikovaný výzkum rovněž viditelně zastoupený (např. účastí v projektech účelové podpory TAČR, popř. resortních výzkumných programech). V oboru není žádná významná

výzkumná instituce, která by se specializovala na aplikovaný výzkum – a z toho důvodu nebyla v bibliometrické analýze přítomna.

10) Nejvýznamnější VO z hlediska produkce nejlepších výsledků

- i. Popište, které z top 10 VO jsou podle tabulek 5a a 5b v daném oboru nejvýznamnější z hlediska produkce v D1 a Q1. Tabulky 5a a 5b v první části bibliometrické zprávy vycházejí z oborové klasifikace výsledků dle zařazení časopisu ve Web of Science.*
- ii. Popište, které z top 10 VO jsou podle grafů 12a a 12b v daném oboru nejvýznamnější z hlediska produkce v D1 a Q1. Grafy 12 ve druhé části zprávy jsou založeny na oborové klasifikaci výsledků, kterou v RIV uvádějí výzkumné organizace.*
- iii. Jsou nějaké významné rozdíly mezi závěry podle předchozích bodů i a ii? Je možné tyto rozdíly vysvětlit? (Rozdíly vznikají například tím, že některé VO přiřazují v RIV publikace oborům, které neodpovídají WoS časopisům, kde publikují.)*

Výrazně nejvyšší podíl na oborové produkci v pásmu D1 (Tabulka 5 a) náleží **Univerzitě Karlově**, kterou následují dva ústavy AV ČR. Poněkud překvapivé je zařazení Vysoké školy sociálně správní, z.ú., která dosáhla v tomto pásmu jednoho výsledku, byť se nejedná o výzkumnou instituci s renomé v oboru. Jde o výsledek, který u čtvrtého z 5 autorů uvádí tři afiliace, z nichž druhá je k CERGE-EI a třetí právě k Vysoké škole sociálně správní. CERGE-EI tento výsledek nepřihlásilo. Oba výsledky Národohospodářského ústavu AV ČR v D1 jsou vzhledem k neprobíhající deduplikaci totožné s dvěma výsledky Univerzity Karlovy. V obou případech byl členem autorského týmu jediný domácí autor s afiliací společného pracoviště CERGE-EI.

V celém Q1 (Tabulka 5 b) dosahují největšího objemu produkce **Univerzita Karlova** (37 %) a **Masarykova univerzita** (32 %), následované dalšími univerzitami a veřejnými výzkumnými institucemi, které vykazují vynikající výsledky pravidelně. Z etablovaných politologických pracovišť se ani letos v tabulce neobjevuje Západočeská univerzita v Plzni.

Grafy zpracované na základě dat z RIV (12 a, 12 b) nabízejí **výrazně odlišný obraz** vzhledem k dominanci VŠE v pásmech D1 a Q1, která je nicméně z hlediska skutečného stavu značně zkreslující. (Jak je uvedeno výše, například v D1 nemá VŠE podle dat WOS ani jednu publikaci, zatímco podle Grafu 12 a je její podíl na pásmu D1 celých 50 %.) V Q1 pořadí ostatních institucí rámcově odpovídá datům WOS s tím, že mírně vyšší podíl než podle Tabulky 5 b má například Ústav mezinárodních vztahů v důsledku toho, že někteří jeho autoři/-ky dominantně publikují v oboru publikují výjimečně i výsledky v časopisech (např. na energetická témata), které jsou ve WOS kategorizovány mimo FORD 5.6.